

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Secvndo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

negociationibus, in quibus omnes suum comprehendunt, suam comoditatem cum aliorum incommodo querunt, oblii interim legis dicentis. Mathei 7. Quaecunq; vultis vrfacient vobis homines & vos facite illis. Hanc regulam si quisq; ob oculos habens seruaret, in suo officio suis negotijs, & actionibus erga deum, inuenirer, quomodo emere & vendere, accipere & dare debeat, mutuo dare & gratis tribuere, permittere & seruare, & id genus similia. Intuentes enim mundi negotia & artes, quam avaritia habeat in omnib; actionibus & negotiationibus imperium, non modo satis habebimus occupationum, modo cum deo & honore ali volentes, verum eti; horribimus & terribimus ab hac pectorosa & miserabili vita, curis alimoniae temporalis & improbi questus eius adeo praeprauata, deuincta, & capta.

Negociatio-
nū fraudes.

SECVNDO.

¶ Quamobrem non abs re sapiens dixit: Beatus vir qui inuentus est sine macula, & post aurum non abiit, nec sperauit in thefauris pecuniae. Quis est hic? & laudabimus eum, mirabilia fecit in vita sua. Quasi dicteret, nullus inuentus est, vel saltem perpauci. Imo & eorum paci sunt, qui eiusmōi phylargyram & studium & amorem pecuniae in se agnoscant & sentiant. Nam hic avaritia habet perpulchrum dedecoris & viij operculum, quod appellatur corporis almonia, & necessitas naturae. Sub quo negotiatur ita immoderate & insaciabiliter, vt se purum in hoc seruaturum, oporteat, vt ait Sapiens, in vita sua operari miracula. Nunc vide, non solum bona opera, sed etiam miracula facturo, quae deo placeant & laudentur, quid opus est alio cogitare & spectare. Obseruet ies ipsum, & videat ne abeat post aurum, necq; reponat spem suam in thefauris pecuniae, permittens, vt pecunia ipsum sequatur, vt pecunia ipsi gratiam, non ipse gratiam pecuniae expectet. Ve pecuniam non diligat, necq; cor eius pecuniae inherescat. Sie est ipse vere liberalis, miraculorum operator, beatus vir, & sicut Job, xxxi. dicit, Nunq; putauit autem robur meum, & obrizo dixi fiducia mea. Et psalmo lxxij. Divitiae affluant, nolite cor apponere. Sie CHRISTVS docuit Mathei. 6. Nolite ergo esse solliciti dicentes, quid manducabimus? quid bibemus? aut quo operiemur? Haec enim omnia gentes inquirunt. Scit enim pater vester quia his omnibus indigetis. Ceterum sunt qui dicant: Imo tu hoc nixus, nihil cura, expectans donec tibi gallina assata in os inuollet. Ego vero non aeo, nemini esse vel laborandum, vel alimoniam querendā, sed non curandum, non auare cupiendum, non desperandum se satis habiturum. Sumus enim in Adam omnes ad laborem damnati. Dixit

Spiritualis
intellexus,
præcepti dei
nō surancio.

Non latet,
sed cupidus
prohibetur.

enim deus Genesis. 3 In sudore vultus tui vesceris pane tuo. Et Iob. 5.
Homo nascitur ad laborem, & auis ad volatum. Atqui sicut aues vo-
lant sine cura, sollicitudine, & avaritia, ita nos decet laborare sine cura &
cupiditate. Si vero curas, aues, & cupis utribi assatus gallinæ pullus in
os deuolet, cura & sollicitare, respiciens an dei præcepta implere, & bear-
fieri possis.

TERTIO.

Exercitium
fidei in hoc
præcepto.

¶ Hoc opus per se docet fides ipsa. Nam corde sibi persuadente se
deum habere clementem & propitium, & eo nititur, quomodo est pos-
sibile ut ille sollicitus & avarus esse debatur. Necesse enim est ut a deo
suscipiatur defendendus. Ideo in nulla heret pecunia. Sed ea vtitur, his
lari liberalitate, ad proximi utilitatem, sciens se satis habiturum, quan-
tumcumq; distribuat & elargiatur. Nam deus eius, cui confidit, ei non
mentitur, eum non deseret. Ut est in psalmo. xxxvi. Etenim iuuenis
fui, & senui, & nunq; vidi iustum (id est fidelem & in deum confiden-
tem) derelictum, nec semen eius querens panem. Ideo Apostolus nul-
lum aliud peccatum nominat idolatriam q; avaritiam ut se ipsam cras-
sissime prodenter, quod deo nihil confidat, plus sibi de pecunia sua q;
de deo boni persuades, per quam fiduciam deus, ut dictum est, vere vel
honoratur, vel ignominia afficitur. Et reuera in hoc præcepto clare pos-
test deprehendi, quam omnia bona opera oportet in fide & profici &
fieri. Nam hic unusquisq; mira certitudine sentit, causam ut liberalitas
esse fiduciam, ita avaritiae incredulitatem. Siquidem quod deo co-
fidit liberalis est, nihil dubitans se satis semper habiturum. Et editiose
ideo avarus & sollicitus est, quod deo non confidit. Sicut ergo fides in
hoc præcepto, magister & agitator boni operis est liberalitatis, ita idem
est opifex & in reliquis omnibus alijs præceptis. Adeo ut sine huius-
modi fide nulla p;st liberalitas, sed magis temeraria sit p;fusio pecuniae.

Q VARTO.

Bene facien-
dū inimicis.

¶ Circa haec etiam scitu dignum est, hanc liberalitatem & beneficen-
tiam prorogandam & extendendam esse etiam usq; ad hostes & aduers-
arios. Quid enim hoc sit beneficentia, si tantum erga amicos sumus li-
berales, ut CHRISTVS Lucæ, 6: docuit. Vtitur enim eadem etiam
malus homo in suum amicum. Sed & muta animalia sui generis ani-
mantibus bene faciunt & liberalia sunt. Ergo homini Christiano sub-
limius cogitandum est, ita ut eius beneficentia & liberalitas etiam imme-
riis, malefactorib; inimicis, & ingratis seruiat, & exemplo patris sui co-